

Романець Валерія Володимирівна

Оцінка фінансової стійкості підприємства

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник – доцент кафедри фінансів,

к.е.н. Приходько Н.В.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні ефективних рекомендацій щодо посилення фінансової стійкості досліджуваного підприємства на основі дослідження теоретичних і практичних аспектів її оцінки.

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені наступні **завдання**:

- розкрити та визначити сутність поняття фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають;
- ознайомитися з законодавчо-інформаційною базою для оцінки фінансової стійкості підприємства;
- надати існуючі методи оцінки фінансової стійкості підприємства;
- проаналізувати фінансову стійкість ТОВ «Нова Пошта» і розробити напрями її підвищення.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти аналізу фінансової стійкості підприємства.

Аналіз динаміки, складу і структури активів ТОВ «Нова пошта» за 2022–2023рр.

Показники	На 31.12.2021		На 31.12.2022		На 31.12.2023		Відхилення 2022/2021			Відхилення 2023/2022		
	сума, тис.грн.	питома вага, %	сума, тис.грн.	питома вага, %	сума, тис.грн.	питома вага, %	суми, тис.грн.	пит. ваги,%	темп приросту , %	суми, тис.грн.	пит. ваги, %	темп приросту , %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Необоротні активи	8305491	61,53	12319191	78,19	18769254	81,25	4013700	16,66	48,33	6450063	3,05	52,36
II. Оборотні активи	5192636	38,47	3435729	21,81	4332452	18,75	-1756907	-16,66	-33,83	896723	-3,05	26,10
Запаси	236988	1,76	422156	2,68	413811	1,79	185168	0,92	78,13	-8345	-0,89	-1,98
ДЗ за товари,роботи, послуги	704235	5,22	968844	6,15	1138305	4,93	264609	0,93	37,57	169461	-1,22	17,49
ДЗ за розрахунками: - за виданими авансами	100979	0,75	146103	0,93	160436	0,69	45124	0,18	44,69	14333	-0,23	9,81
- з бюджетом	24360	0,18	48136	0,31	53902	0,23	23776	0,13	97,60	5766	-0,07	11,98
Інша поточна ДЗ	3282709	24,32	1091471	6,93	1458403	6,31	-2191238	-17,39	-66,75	366932	-0,61	33,62
Поточні фінансові інвестиції	0	0,00	73263	0,47	3784	0,02	73263	0,47	-	-69479	-0,45	-94,84
Гроші і їх еквіваленти	827839	6,13	673522	4,27	1079267	4,67	-154317	-1,86	-18,64	405745	0,40	60,24
Витрати майбутніх періодів	15526	0,12	11952	0,08	24544	0,11	-3574	-0,04	-23,02	12592	0,03	105,35
Активи разом	13498127	100,00	15754920	100,00	23101706	100,00	2256793	X	16,72	7346786	X	46,63

Аналіз динаміки, складу та структури пасивів ТОВ «Нова Пошта» за 2022–2023 рр.

Показники	На 31.12.2021		На 31.12.2022		На 31.12.2023		Відхилення 2022/2021			Відхилення 2023/2022		
	сума, тис.грн.	питома вага, %	сума, тис.грн.	питома вага, %	сума, тис.грн.	питома вага, %	суми, тис.грн.	пит. ваги,%	темп приросту, %	суми, тис.грн.	пит. ваги,%	темп приросту, %
1. Власний капітал	4491224	33,27	6516072	41,36	9508308	41,16	2024848	8,09	45,08	2992236	-0,20	45,92
1.1. Зареєстрований (пайовий) капітал	4654	0,03	4654	0,03	4654	0,02	0	0,00	0,00	0	-0,01	0,00
1.2. Капітал в дооцінках	27301	0,20	27301	0,17	27301	0,12	0	-0,03	0,00	0	-0,06	0,00
1.3. Нерозподілений прибуток	4459269	33,04	6484117	41,16	9476353	41,02	2024848	8,12	45,41	2992236	-0,14	46,15
2. Позиковий капітал	9006903	66,73	9238848	58,64	13593398	58,84	231945	-8,09	2,58	4354550	0,20	47,13
2.1. Довгострокові зобов'язання	3897300	28,87	3787630	24,04	5337000	23,10	-109670	-4,83	-2,81	1549370	-0,94	40,91
2.2. Поточні зобов'язання	5109603	37,86	5451218	34,60	8256398	35,74	341615	-3,26	6,69	2805180	1,14	51,46
- поточні зобов'язання за: довгостроковими кредитами	2554797	18,93	2368731	15,03	3393971	14,69	-186066	-3,89	-7,28	1025240	-0,34	43,28
- короткострокові кредити	0	0,00	76000	0,48	0	0,00	76000	0,48		-76000	-0,48	-100,00
- кредиторська заборгованість за товари, роботи	1037757	7,69	1259484	7,99	1857488	8,04	221727	0,31	21,37	598004	0,05	47,48
- інші поточні зобов'язання	1517049	11,24	1747003	11,09	3004939	13,01	229954	-0,15	15,16	1257936	1,92	72,01
Пасиви разом	13498127	100,00	15754920	100,00	23101706	100,00	2256793	X	16,72	7346786	X	46,63

Абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта» за 2022-2023 рр.

Показники	На 31.12.2021, тис.грн.	На 31.12.2022, тис.грн.	На 31.12.2023, тис.грн.	Відхилення	
				2022/2021	2023/222
1	2	3	4	5	6
1. Власний оборотний капітал	-3814267	-5803119	-9260946	-1988852	-3457827
2. Довгострокові кредити	1 456 288	1 454 745	1 912 643	-1543	+457898
3. Короткострокові кредити	0	76 000	0	+76000	-76000
4. Основні джерела формування запасів	-2357979	-4272374	-7348303	-1914395	-3075929
5. Матеріальні запаси	236988	422156	413811	185168	-8345
6. Надлишок або брак власних оборотних коштів для формування запасів (р.1 - р.5)	-4051255	-6225275	-9674757	-2174020	-3449482
7. Надлишок або брак власних оборотних та довгострокових кредитів для формування запасів (р.1 + р.2 - р.5)	-2594967	-4770530	-7762114	-2175563	-2991584
8. Надлишок або брак загальної величини основних джерел коштів для формування запасів (р.4 - р.5)	-2594967	-4694530	-7762114	-2099563	-3067584
9. Трьохвимірний показник фінансової стійкості	(0, 0, 0)	(0, 0, 0)	(0, 0, 0)	X	X
10. Коефіцієнт забезпеченості запасів власним оборотним капіталом (р. 1 / р. 5)	-16,09	-13,75	-22,38	2,35	-8,63
11. Надлишок або брак основних джерел формування на 1 грн. запасів, грн. (р. 8 / р. 5)	-10,95	-11,12	-18,76	-0,17	-7,64

Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта» за 2022-2023 рр.

4

Назва показника	Опти-мальне значення	На 31.12.2021	На 31.12.2022	На 31.12.2023	Відхилення	
					2022/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнти капіталізації						
Коефіцієнт фінансової автономії	> 0,5	0,333	0,414	0,412	+0,081	-0,002
Коефіцієнт фінансової залежності	< 2,0	3,005	2,418	2,430	-0,588	0,012
Коефіцієнт фінансування	< 1,0	2,005	1,418	1,430	-0,588	0,012
Коефіцієнт фінансового ризику	0,3 - 0,5	0,324	0,235	0,201	-0,089	-0,034
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 1,0	0,499	0,705	0,699	0,207	-0,006
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотним капіталом	> 0,1	-0,735	-1,689	-2,138	-0,954	-0,449
Коефіцієнт забезпеченості запасів власним оборотним капіталом	0,6 - 0,8	-16,095	-13,746	-22,380	2,348	-8,633
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0,5	-0,849	-0,891	-0,974	-0,041	-0,083
Коефіцієнти покриття						
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,5 - 0,6	0,567	0,582	0,607	0,015	0,026
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,75 - 0,9	0,621	0,654	0,643	0,033	-0,011
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	зростання	0,469	0,307	0,284	-0,162	-0,023
Коефіцієнт покриття запасів	-	-9,950	-10,120	-17,758	-0,171	-7,637
Коефіцієнт структури довгострокових джерел фінансування:						
-коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів;	0,4 - 0,5	0,465	0,368	0,360	-0,097	-0,008
-коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,5 - 0,6	0,535	0,632	0,640	0,097	0,008
Коефіцієнт покриття відсотків	-	5,431	3,693	4,556	-1,738	0,863

Розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта» в 2022-2023 роках

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку	На 31.12.2021	На 31.12.2022,	На 31.12.2023,	Відхилення 2022/2021		Відхилення 2023/2022	
			тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	Абсол., тис. грн.	Відносне, %	Абсол., тис. грн.	Відносне, %
1.	Операційний дохід (ОД)	2000+2120	21046336	24383202	37050153	3336866	+15,9	12666951	+51,9
2.	Операційні витрати	2050+2130+2150+2180	19435141	21852785	33241810	2417644	+12,4	11389025	+52,1
	у тому числі:								
	змінні витрати (ЗВ)	$2050 \times ((2500+2505+2510) \div 2550) + 2180$	8198100	9467627	12605387	1269527	15,49	3137761	33,14
	постійні витрати (ПВ)	$2050 \times ((2515+2520) \div 2550) + 2130 + 2150$	11237041	12385158	20636423	1148117	10,22	8251264	66,62
3.	Фінансовий результат від оп-ної діяльності	2190 (2195)	12848236	14915575	24444766	2067339	16,09	9529190	63,89
4.	Маржинальний дохід (МД)	ОД – ЗВ або П – ПВ	1611195	2530417	3808343	919222	57,05	1277926	50,50
5.	Частка маржинального доходу в ОД (КМД)	МД / ОД	0,610	0,612	0,660	0,001	0,20	0,048	7,86
6.	Поріг рентабельності (ПР)	ПВ / КМД	18407083	20246609	31277969	1839526	9,99	11031360	54,48
7.	Частка порогу рентабельності в операційному доході, %	ПР / ОД x 100	87,46	83,04	84,42	-4,42	-5,06	1,39	1,67
8.	Запас (зона) фінансової стійкості, тис. грн. (ЗФС)	ОД – ПР	2639253	4136593	5772184	1497340	56,73	1635591	39,54
9.	Запас фінансової стійкості, %	ЗФС / ОД x 100	12,54	16,96	15,58	4,42	35,28	-1,39	-8,17

Оцінка ліквідності балансу ТОВ «Нова Пошта» за 2022 – 2023 рр.

Активи	На 31.12. 2021, тис. грн.	На 31.12. 2022, тис. грн.	На 31.12. 2023, тис. грн.	Пасиви	На 31.12. 2021, тис. грн.	На 31.12. 2021, тис. грн.	На 31.12. 2021, тис. грн.	Надлишок / нестача платіжних коштів на кінець року		
								2021	2022	2023
A1 (Високо- ліквідні активи)	827839	746785	1083051	П1 (Найбільш строкові зобов'язання)	4592161	4752156	7536484	-3764322	-4005371	-6453433
A2 (Швидко- ліквідні)	4112283	2254554	2811046	П2 (Короткострокові)	517442	699062	719914	+3594841	+1555492	+2091132
A3 (повільно- ліквідні)	252514	434390	438355	П3 (Довгострокові)	3897300	3787630	5337000	-3644786	-3353240	-4898645
A4 (важко- ліквідні)	8305491	12319191	18769254	П4 (Постійні)	4491224	6516072	9508308	+3814267	+5803119	+9260946
Баланс	13498127	15754920	23101706	Баланс	13498127	15754920	23101706	-	-	-

Відносні показники ліквідності та платоспроможності ТОВ «Нова пошта» за 2022 – 2023 роки

Показник	Порядок розрахунку	Нормативне значення	На 31.12.2021	На 31.12.2022	На 31.12.2023	Відхилення	
						2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	ф. № 1: (р. 1160+ р.1165) / р. 1695	0,2-0,3	0,16	0,14	0,13	-0,03	-0,01
Коефіцієнт швидкої ліквідності	ф. № 1: сума із р. 1125-1190 / р. 1695	0,7-0,8	0,97	0,55	0,47	-0,42	-0,08
Коефіцієнт загальної ліквідності	ф. № 1: р. 1195 / р. 1695	$\geq 1,0$	1,02	0,63	0,52	-0,39	-0,11
Коефіцієнт платоспроможності	ф. № 1: р. 1165 / р. 1695	$\geq 0,1$	0,16	0,12	0,13	-0,04	0,01
Коефіцієнт критичної ліквідності	ф. № 1: р. 1195 / (р. 1595 + р. 1695 + р. 1700)	$\geq 1,0$	0,58	0,37	0,32	-0,21	-0,05
Коефіцієнт співвідношення кредиторської заборгованості до дебіторської заборгованості	ф. № 1: р. 1615 / р. 1125	-	1,47	1,30	1,63	-0,17	0,33

Основні заходи підвищення фінансової стійкості ТОВ «Нова Пошта»

- Формування ефективної структури капіталу та її оптимізація;
- Раціоналізації фінансових процесів та зменшенні фінансових витрат, наприклад: впровадження систем RPA, BI; розробка та інтеграція API; встановлення на дахах відділень компанії альтернативної електричної енергії; використання факторингу, тощо;
- Диверсифікація джерел фінансування;
- Створення комплексної системи управління ризиками;
- Впровадження дієвої системи фінансового менеджменту на підприємстві, що включає розробку та впровадження системи фінансового прогнозування та планування на підприємстві.

Аналіз фінансових показників діяльності ТОВ «Нова Пошта» за даними прогнозованих балансів

8

Показники	На 31.12.2023	На 31.12.2024		Відхилення	
		2-й прогноз	Остаточний прогноз	2-го прогнозу	Остаточ-ного прогнозу
1	2	3	4	5= 3-2	6= 4-2
Необоротні активи (тис.грн.)	18769254	18769254	18769254	0	0
Оборотні активи (тис.грн)	4332452	6688751	6159552	2356299	1827100
Грошові кошти (тис.грн.)	1083051	3158245	3158245	2075194	2075194
Власний капітал (тис.грн.)	9508308	14685964	14685964	5177656	5177656
У т.ч.:					
- власний оборотний капітал	-9260946	-4083290	-4083290	-5177656	-5177656
Позиковий капітал (тис.грн.)	13593398	10772041	10242842	-2821357	-3350556
У т.ч.:					
- поточні зобов'язання	8256398	7302991	6773792	-953407	-1482606
Коефіцієнти:					
автономії	0,412	0,577	0,589	0,165	0,178
фінансування	1,430	0,733	0,697	-0,696	-0,732
фінансової стійкості	0,699	1,363	1,434	0,664	0,734
абсолютної ліквідності	0,131	0,432	0,466	0,301	0,335
загальної ліквідності	0,525	0,916	0,909	0,391	0,385
швидкої ліквідності	0,475	0,859	0,848	0,385	0,374
Співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості	0,66	0,66	0,56	0	-0,1
співвідношення активів	0,231	0,356	0,328	0,126	0,097
забезпеченості оборотних активів	-2,138	-0,610	-0,663	1,527	-1,475
Оборотність капіталу, днів	228,1	228,5	223,7	0,4	-4,4